

EESTI MAASTIKUARHITEKTIDE LIIDU

KUUKIRI

11/2021

EMALi kuukirja järgmine number ilmub 1. detsembril

juhatus: juhatus@maastikuarhitekt.ee

Kristiina Kupper (523 3340), Ülle Kunnus (514 7885)
Laura Männamaa (5814 2928), Gerly Toomeoja (5650 9500)

koordinaator: Reet Soans info@maastikuarhitekt.ee (5060 834)

kuukiri: Minea Kaplinski-Sauk minea@maastikuarhitekt.ee

UURING MAASTIKUARHITEKTI HARIDUSEST JA TÖÖTURUST

Kõiki, kes õpivad või on õppinud maastikuarhitektuuri, töötavad maastikuarhitektuuri valdkonnas või on maastikuarhitektuuri valdkonna tööandjad, kutsutakse osalema uuringus „Maastikuarhitektuur: haridus, kompetentsid ja tööturg”, mille eesmärgiks on aidata kaasa maastikuarhitektuurialase hariduse arendamisele ning valdkonna tööturu paremale mõistmisele. Küsitlusele vastamine võtab aega 5-25 minutit. Uuringut teostab Balti Uuringute Instituut Eesti Maastikuarhitektide Liidu tellimisel.

Paneme kõigile liidu liikmetele, et eriala seisu ja tulevikuväljavaadete kaardistamiseks on oluline võimalikult suur osalus. Küsitlus on avatud 4. novembrini ning sellele saate vastata SIIN.

MAASTIKUARHITEKTUURI

UURING

EMAL õnnitles Eesti Arhitektide Liitu 100. juubeli puhul

Rõõmustame üheskoos väarikasse ikka jõudnud Arhitektide Liiduga: jagugu teile pealehakkamist ja jaksu seista hea arhitektuuri eest ka järgneva sajaks aastaks!

Lisaks headele soovidele vormis EMAL kingituseks ka veidi maastiku paatinat ehk reljeefsel kandikul sammalt šokolaadis.

Ilmunud on BlueHealth raamat

Septembri lõpus ilmus uus ja huvitav teaduskogumik „Urban Blue Spaces: planning and design for water, health and well-being”. Raamat on EL rahastatud Horisont 2020 uuringuprojekti BlueHealth üks olulisi väljundeid ning on vaba juurdepääsuga (Open Access).

Kogumik käsitleb tõenduspõhist kujundust veega seotud maastiku planeerimisel ja kujundamisel ning sellest leiate ülevaate teadusuuringutest, vaba kasutusega töövahendeid ja inspireerivaid projektinäiteid erinevatest „sinistest ruumidest”. Raamatu digikujul täisversiooni leiate SIIT.

URBAN BLUE SPACES
Planning and Design for Water, Health and Well-Being
EDITED BY SIMON BELL, LORA E. FLEMING, JAMES GRELLIER, FRIEDRICH KUHMANN, MARK J. NIEUWENHUIZEN, AND MATTHEW P. WHITE

Konverents „Ehitus 2022+: E-HORISONT”

23. novembril 2021 toimub ehitussektori erialaliitude ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi poolt korraldatav ehitusvaldkonna konverents ja auhinnagala Ehitus 2022+: E-HORISONT”. Konverentsi keskmises on küsimus: mis terendab silmapiiril? Tehnoloogia peadpööritava arengu keskel peame heitma pilgu kaugemale e-horisondile, et mõista, milline on tulevikutegijate vajadustele vastav haridus. Ehitus 2022+ seab seekord fookusesse, millistest ehitatud keskkonnast me unistame ning kuidas luua pinnas, et noored arhitektid, insenerid, ehitajad, tellijad ja ettevõtjad need unistused ka täide saaksid viia.

Üritus toimub veebiülekanadena ning olete oodatud registreeruma ning osalema. Lisainfo SIIN.

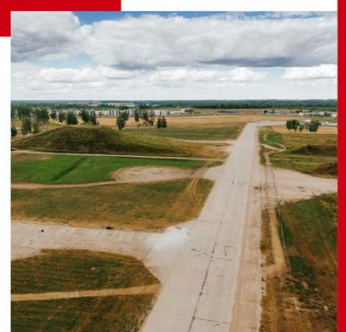

Uus-Raadi linnafoorumi ettekannete järelkuulamine

Eesti Arhitektuurikeskus ja Tartu vald korraldasid 6.-7. oktoobril Uue-Raadi linnafoorumi, kus koguti ja jagati häid ideid ning mõtteid, kuidas Uue-Raadist kaasaegset vallakeskust kujundada. Kes linnafoorumile ei jõudnud või kel on huvi ettekandeid ja lõpptulemuste esitlusi uuesti üle vaadata või kolleegiga jagada, siis kõik avaliku osa salvestused on leitavad SIIT.

Uue-Raadi linnafoorum:

Tartu valla uus keskus endisel Raadi lennuväljal

Eesti Arhitektuurikeskus

EALI kuraatorinäitus "TÄNAV I"

18. oktoobril avati Fotografiska Tallinnas sajandat sünnipäeva tähistava Eesti Arhitektide Liidu kuraatorinäitus "TÄNAV I". Näituse kuraatoriteks on arhitektid Raul Kalvo ja Tõnis Savi ehk 2/3 Liikuvusagentuurist. Näitus käsitleb näiliselt selget, ent tegelikkuses ütlemita keeruliseks osutuvat tänavaruumi mõistet. Peamiselt "rääkivate peadega" videomaterjalist ja vimkadega installatsioonidest koosnev näitus annab sõna üle 20 oma ala eksperdile. Näitus jääb avatuks 16. jaanuarini.

EALI president Andro Mänd on veendunud, et saja-aastase EALI aastanäitusel tänavaruumi rääkimine on oluline aja märk. "Tänavaruum on hetkel nii maailmas kui ka Eestis kuum teema. Vaid päev enne näituse avamist jõuavad finišisse KOV valimised, mille puhul kerkisid elukeskkonna teemad fookusesse nii suurtes kui väikestes omavalitsustes. Usun, et arhitektidel on võimalus veelgi olulisemal määral linna- ja tänavaruumi loomes kaasa rääkida, kui arhitektuuri mõistet tõlgendatakse senisest veelgi avaramana," tõdeb Mänd.

Lisainfo näituse kohta [SIIN](#).

Arhitektuuri avatud loeng EKAs

EKA arhitektuuri- ja linnaplaneerimise osakonna Avatud Loengute sarja raames astub **4. novembril kell 18** EKA aulas lavale praktiseeriv arhitekt, kuraator ja õppejõud Matteo Cainer loenguga "Alphabetizing the Matrix of Discomfort".

Loengul arutletakse, kuidas läheneda arhitektuurile tänases muutuv maailmas – millist sõnavara võiksid arhitektid tuleviku jaoks vajada. Matteo Cainer juhatab meid läbi kolme arhitektuuri- ja uurimisprojekti, rääkides nende lähtekohtadest: kontseptsioonist ning keskkonna-, arhitektuurilistest ja kogukondlikest eesmärkidest, otsides seoseid kolme teemaga, mis teda ja tema arhitektuuripraktisist täna köidavad: ökoloogiline konvergens, visa ja kohanduv taaskasutus ja sotsiaalse kanga kudumine.

Viiruse leviku riski minimeerimiseks kantakse loengut üle ka [EKA TV-s](#) ning see on hiljem järelvaadatav koos kõikide varasemate loengutega www.avatudloengud.ee. Loengu koha peal kuulamiseks on nõutud COVID-vaktsineerimise või läbipõdemistõend ning mask.

Baltimaade arhitektuurikoolide 2021. aasta parimate diplomitööde võistlus

5. novembril toimub Kultuurikatlas (Põhja pst 27A, Tallinn) Baltimaade arhitektuurikoolide 2021. aasta parimate magistratööde ülevaatus. Võistlusel osalevad kokku seitsme Balti arhitektuurikooli tudengid 17 projektiga: 9 Leedust, 4 Eestist ja 4 Lätist.

Presentatsioonid toimuvad reedel, 5. novembril algusega kell 9.30 Kultuurikatla Terrassisaalis. Igale osalejale on ette nähtud 15 minutit, päeva lõpuks selgitab rahvusvaheline žürii välja parimad.

Lisainfo [SIIN](#).

SISU 2022 kuraatorivõistlus

SISU on Eesti sisearhitektuuri ja ruumiloome valdkonna suursündmus, mis käsitleb sisearhitektuuri puudutavaid teemasid. Sümpoosion on saanud kohtumispaigaks (sise)arhitektuuri valdkonna tunnustatud teoreetikutele ja praktikutele üle kogu maailma. Lisaks sisearhitektidele tulevad kokku erinevad ruumiga tegelevad professionaalid interdistsiplinaarsetelt tegevusaladelt. Igale sümpoosionile annab oma näo ja suuna kuraatorite koostatud programm.

Võistlustingimused leiate [SIIT](#), võistlustööd tuleb esitada hiljemalt **10. novembril 2022** kell 23.59 meili teel aadressile sisu@esl.ee.

IFLA Europe'i oktoobri kuukiri

[IFLA kuukirjas](#) hõigatakse välja, et IFLA Europe'i 2021. aasta auhinna pälvis Euroopa Komisjoni asepresident Frans Timmermans oma panuse eest Euroopa rohelise kokkuleppe sünnil. Samuti antakse teada, et IFLA Europe on alustanud koostööd EUCALANDiga (Euroopa põllumajandusmaastike uurimise intsituudiga), et üheskoos paremini aidata kaasa põllumajandusmaastike hoidmisele, kaitsele ja suunata nende edasist arengut. Ja veel leiate infokirjast IFLA Europe'i 2021. aasta tudengite ja noorte erialaprofessionaalide võistluse tulemused.

- EESTI MAASTIKUARHITEKTIDE LIIDU -

- AASTAPREEMIAD 2021 -

Eesti Maastikuarhitektide Liidu aastapreemiatele esitati 28 eriilmelist projekti, mille seast valis rahvusvaheline žürii koosseisus maastikuarhitektid Pia Kuusiniemi ja Eleriin Tekko, keskkonnapsühholoog Silver Sternfeldt ning arhitekt ja urbanist Elo Kiivet 13 nominenti. Laureaadid kuulutatakse välja 9. detsembril auhinnatseremoonial Eesti Arhitektuuripreemiad 2021.

„Seekord iseloomustas esitatud töid haruldaset ühtlane tase, kust oli päris raske töid nominentide hulgast välja jätta. Poolnaljaga võib öelda, et head maastikuarhitektuuri ei kiputa märkama, sest enam riivavad silma ikka puudujäägid ja hädad. Seetõttu võib maastikuarhitekti sekkumine keskkonda olla päris delikaatne, kuid mõjuda väga hästi ning vahel võib üleküllus just kogumuljet ja ruumikogemust kahjustada. Sel korral hindasime ka ruumi psühholoogilist mõju,“ kirjeldab žürii tööd selle esimees Elo Kiivet.

„Maastikuarhitektuuri on vahel võimatu hinnata ilma sellega piirneva hooneta, seepärast tekitasime kategooriates erisuse väliruumi vahel, mis on mõjuvas dialoogis kõrvaloleva arhitektuuriga või pigem iseseisev objekt. Mänguväljakute teemaplokki avardasid mitmed sportliku või puhkefunktsiooniga projektid, kus aktiivsele kulgemisruumile on lisakvaliteete antud. Ja muidugi jäävad alati eriprojektid ja teod, mis füüsilisest keskkonnast kaugemale ulatuvad,“ lisab Kiivet.

- NOMINENDID -

KATEGOORIA: MAASTIK JA HOONE

Fahle pargi sisegalerii

maastikuarhitektid Mirko Traks, Karin Bachmann, Uku Mark Pärtel, Kristjan Talistu, Juhan Teppart (Kino maastikuarhitektid)

Foto: Juhan Teppart

MAASTIKUARHITEKTUURI SILMAPAISTVAD TEOD

Žürii poolt eraldi esile tõstetud teod, mis aitavad kaasa valdkonna arengule

Euroopa päev ja emadepäev Tallinnas 09.05.2021

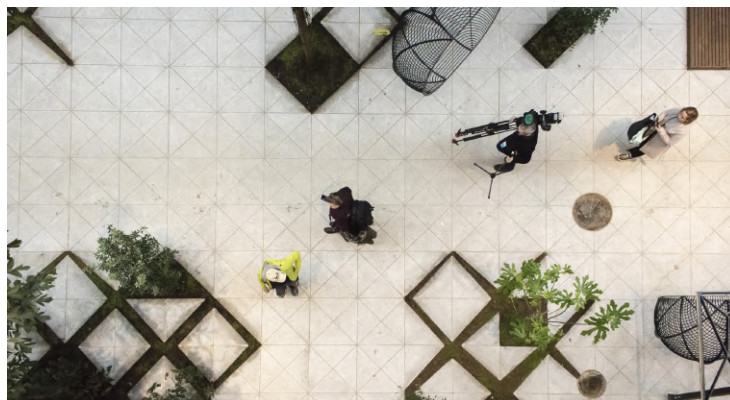
autor Maali Roomet-Allese

Olev Abner

hea ja usaldusväärse koostöö ning panuse eest linnahaljastuse väärtustamisse

Raamat „Tallinna pargid ja haljasalad“

autorid Tiina Tallinn, Tiina Tuulik, Elle Pent, Olev Abner; toimetajad Kristiina Kupper, Tiina Tammet; keeleteoimetaja Sirje Ootsing; graafiline disain Marje Eelma; kaastöötaja Lyyli Virkus.

Sisekaitseakadeemia Narva õppekeskuse maastikuarhitektuur

maastikuarhitektid Edgar Kaare, Priit Paalo, Laura Männamaa (Tajuruum)

Foto: Kärt Reedi

Vanemuise tänav ja teatri väljak

maastikuarhitektid Heiki Kalberg, Merle Karro-Kalberg (AB Artes Terrae)

Foto: Heiki Kalberg

Keila keskpark

maastikuarhitektid Kersti Lootus, Katri Soonberg, Marge Kõrgekuhi, Kadri Uusen, Kiur Lootus, Siim Lootus (Lootusprojekt)

Foto: Ingrid Semback Hõbemägi

Kopli kasepark

maastikuarhitektid Merle Karro-Kalberg, Heiki Kalberg, Tanel Breede (AB Artes Terrae) Reidi tee maastikuarhitektuur – maastikuarhitektid Kersti Lootus, Kadri Uusen, Kiur Lootus, Siim Lootus (Lootusprojekt)

Foto: Maris Tomba

Reidi tee maastikuarhitektuur

autorid Kersti Lootus, Kadri Uusen, Kiur Lootus, Siim Lootus (Lootusprojekt)

Foto: Maris Tomba

Tammsaare park

autorid Liis Saarnak, Marleen Stokkeby, Katerina Veerde, Katrin Kapanen, Kadri Tamme, Kerttu Kõll, Maarja Tüür, Ott Kadarik, Mihkel Tüür, Pille-Riin Villem, Maarja Gustavson (Sfäär Planeeringud, Kadarik Tüür Arhitektid)

Foto: Tõnu Tunnel

Valga-Valka kaksiklinna keskus

autorid Jordi Safont-Tria, Anna Gutiérrez, Álvaro Cuéllar (Safont-Tria arquitectes)

Foto: Ragnar Vutt

Kaunase pst 58a mänguväljak

maastikuarhitektid Rutt Piir, Kristi Kuuse (Ökodisko)

Foto: Rutt Piir

Kloogaranna avalik rand

autorid Liina Link, Maarja Zingel, Kerti Saega (Arhiruum, Ruum ja Maastik)

Foto: Kristiine Kukk

Kääriku spordikeskuse maastikuarhitektuur

maastikuarhitektid Edgar Kaare, Liina Einla, Kristian Nigul, Kadi Nigul (Tajuruum, Väli)

Foto: Kääriku Spordikeskuse kogu

Pae promenaad

maastikuarhitektid Merle Karro-Kalberg, Heiki Kalberg, Tanel Breede (AB Artes Terrae)

Foto: Kaupo Kalda

Tabivere põhikooli välialad

maastikuarhitektid Mirko Traks, Karin Bachmann, Uku Mark Pärtel, Kristjan Talistu, Juhan Teppart (Kino maastikuarhitektid)

Foto: Kristjan Talistu

VÕISTLUSED:

Kose aleviku keskuse arhitektuurivõistlus

Kose arhitektuurivõistluse eesmärk on leida terviklik ruumiline lahendus alevikukeskusele – keskväljakule, jõeäärsele promenaadile ning ühendustele Kultuurikeskuse hoone ja bussijaamaga. Kose võistlusala hõlmab keskväljakut Pika tänava äärde jääval Kodu parkla kinnistul, alevikukeskuse ühendusi kultuurikeskuse ja Pirita jõega ning Pirita jõeäärset promenaadi. Samuti oodatakse lahendusi keskväljaku kõrvale jääva Kose gümnaasiumi väliala aktiveerimiseks ja paremaks sidumiseks alevikukeskusega ning keskuse vahetusse lähedusse jäävate osaliselt äriefunktsiooniga erakinnistute ühisruumi paremaks organiseerimiseks. Võistluse tähtaeg on **19. novembril**, lisainfo [SIIN](#).

VALMINUD OBJEKTID

ARHITEKT11 KONTORI AED

Terje Ong

PROJEKTI VALMIMINE 2016-2018

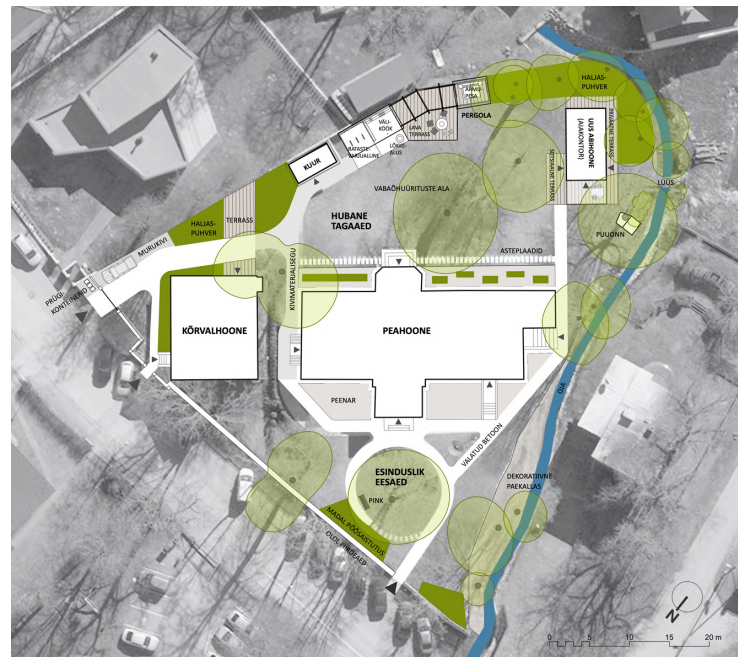
EHITUSE VALMIMINE 2018

MAASTIKUARHITEKTUUR TAJURUUM OÜ

TELLIJA Arhitekt11

Aia kontseptsioon ja projekteerimine valmis tihedas koostöös Arhitekt11 meeskonnaga. Haljastuse rajamisel aitas kaasa Rutt Panga.

Aia eralisteks pärliteks on siledapinnaline valatud betoonist jalgteed ning paeplaatidest ojasäng. Eesmärk on aias eksponeerida olemasolevaid maastikuväärtusi, kvaliteetseid materjale, erinevaid tooteid ja lahendusi ning tulevikus kunstiigi.

Sõmeru keskuse arhitektuurivõistlus

Sõmeru arhitektuurivõistluse eesmärk on leida aleviku uuele keskväljakule esinduslik ja kaasaegne arhitektuurilahendus ning pöimida see olemasoleva peatänavaga aastaringselt kasutatavaks atraktiivseks ja esinduslikuks avalikuks ruumiks. Uue Sõmeru keskväljaku alaks on planeeritud avar muruplats. Väljaku põhjaküljel on avalikkusele avatud ajalooline aidahoone, milles toimetab Sõmeru Noorte Loodus- ja Tehnikamaja, kuid väljaku ida- ja lõuna küljel asuvad korterelamud. Lisaks ootavad ümberkujundamist Sõmeru Põllu plats ning Puiestee ehk peatänav. Kavandeid oodatakse **30. novembrini**, lisainfo [SIIN](#).

Fotod: Arhitekt11 fotokogu, Hannelore Kääramees ja Edgar Kaare

SISEKAITSEAKADEEMIA NARVA ÕPPEKESKUSE LINEARPARK

Terje Ong

PROJEKTI VALMIMINE 2018

EHITUSE VALMIMINE 2020

MAASTIKUARHITEKTUUR TajuRuum OÜ

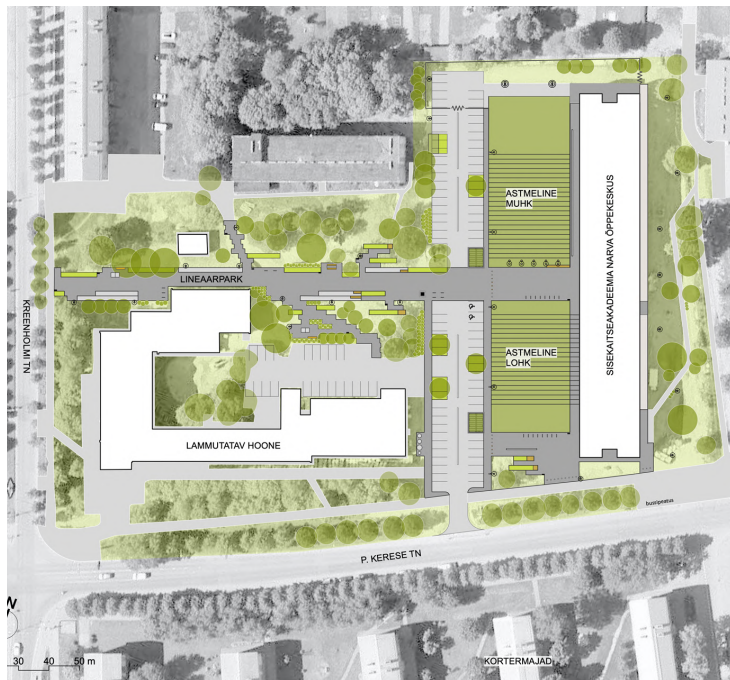
TELLIJA Sisekaitseakadeemia ja Tartu Ülikool

Projekteeritav välisruumi lahendus lähtub kavandatava hoone ruumiprogrammist ja sellega seotud teljelisusest. Ala on tinglikult lahendatud kolme peamise tsooniga: avalik linearpark, projekteeritava hoone esiväljak ja hoone taha jääv pargiala.

Hoone rahulik ja avatust edasi kandev vormikeel moodustab koos hooviala maastiku ning võimalike tulevikus kinnistule rajatavate/rekonstrueeritavate hoonetega tervikliku keskkonna. Peasissepääs asub hoone keskel ja parkimisalalt ühendab seda läbi kinnistu jooksev jalakäijate telg, mis loob ühenduse ka Kreenholmi tänavaga. Avalikud ruumid, nagu fuajeed ja basseiniruum, on astmestatud maastiku abil linnaruumile avatud ning saavad palju loomulikku valgust. Kinnistu sügavuses, hoone ees hakkab maastik astmeliselt kasvama, peites enda alla lasketiiru ja teenistussõidukite parkimisala. Astmeliselt muutuva pinnavormiga maastikulahendus loob haljastatud puhverala hoone ja parkimisala vahele. Ühtlasi on tõstetud servadega maastik üks osa hoone perimeetrit sõidukite rammimise eest kaitsvast maastikuarhitektuursest lahendusest – hoida maastik võimalikult avatuna ja vältida piirdeaedasid.

Hoone esifassaadiga külgneb astmeliselt haljasaladega liigendatud esiväljak, mis rõhutab hoone peasissepääsu ja täidab sellega seotud funktsioone (lipuväljak, kogunemisala jne). Vahetult hoonet ümbritsevad haljastatud alad pakuvad puhvrit ümbritsevast.

Hoone peateljel asub avalik linearpark, mis rikastab kogu loodatav keskkonda ning pakub erinevaid vabaaja tegevusi. Ühtlasi on pargiruum ka ühendajaks Kreenholmi tänavaga. Linearpark jaguneb aktiivseks ja rahulikuks osaks. Integreeritud rulatatava vormilahendusega aktiivne linearpargi osa on paigutatud kontakti Kreenholmi tänav ruumiga. Sellega on ühtlasi lahendatud avalikkuse suunamine pargiruumi. Vaiksem ja rahulik osa jääb pargi sümboolsesse, milles pakutakse ohtralt erinevaid istumise võimalusi jms. Hoone lõunanurka jääb Kerese tänavaga kontaktne väljaku ala, mille ülesanne on kujundada hoone lõunasse jäävale osale avar ja meeldiv juurdepääs.

Fotod: Tõnu Tunnel

Fotod: Kärt Reedi